

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

kon. XIX w.
(historyzm)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok fasady kamienicy od strony południowo-wschodniej

Fasada, fragment, detale wystroju architektonicznego

Fasada, fragment, obramienie jednego z okien

Fasada, fragment, detale wystroju architektonicznego

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Gabriela Narutowicza 12
p-ta 78-100
nr dz. 277/2, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzegi**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

obiekt na obszarze wpisanym do rejestru zabytków, A-1366, z dn. 21.07.1953 r.
śródmieście miasta Kołobrzeg

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

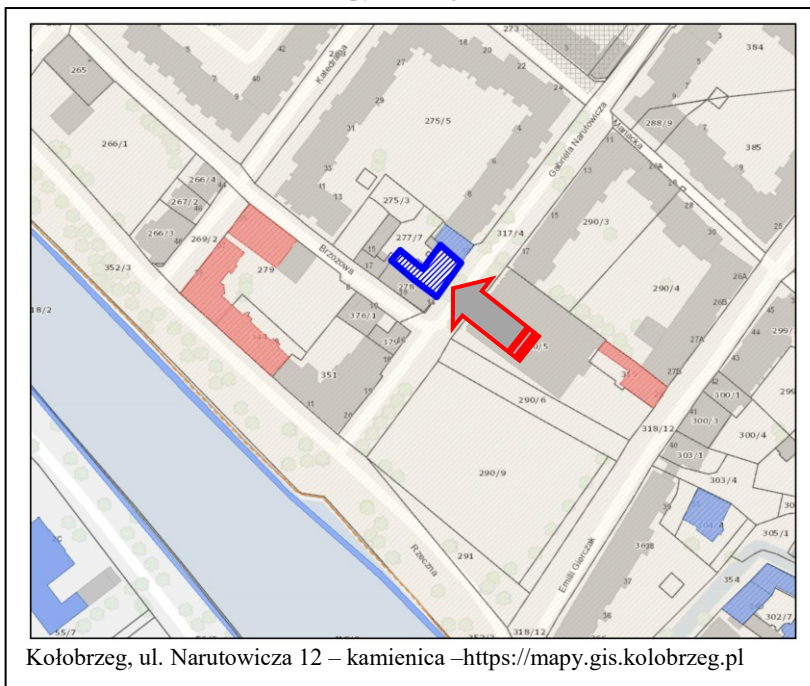
8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalna powstała w k. XIX w. (zaznaczona działka i obrys domu na planie miasta z 1906 r.; brak na mapie z 1892 r.), w zabudowie jednego z kwartałów śródmiejskich. Nieprzerwanie pełni pierwotną funkcję, z parterem częściowo zaadaptowanym na cele handlowe.

Budynek usytuowany jest w zwartej zabudowie zachodniej pierzei ulicy. Wymurowany został z cegły, na rzucie prostokąta z przyległą niewielką oficyną podwórzową. Bryła zwarta, trójkondygnacyjna z mieszkalnym poddaszem przekryta jest płaskim dachem dwuspadowym. Elewacje otynkowane, frontowa siedmioosiowa. Powyżej parteru została zakomponowana symetrycznie i ozdobiona detalem tynkarskim w stylistyce neorenesansowej i neobarokowej. Parter boniowany, wydzielony jest gzymsem kordonowym, ze zmienionym współcześnie układem osi. Na wyższych kondygnacjach okna prostokątne, ujęte są profilowanymi opaskami i zwieńczone belkowaniem. Dwa okna skrajnych osi pierwszego piętra dodatkowo wspólnym tympanonem, a okno środkowe wyróżniono naczółkiem półkolistym. Okna tej kondygnacji akcentują też płyciny podokienne. Uzupełnieniem wystroju jest bogata dekoracja sztukatorska (motywy główek kobiecych i męskich – jako klucze nadproży, festony z róż – jako wypełnienia płyt, kroksztynki wspierające gzymsy nadproży okien, muszle wypełniające naczółki). Gzyms wieńczący fasadę podparto na konsolach z motywem ślimacznic, akantu i ornamentu cekinowego.

Budynek jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej, o neorenesansowym kostiumie stylowym z elementami neobaroku, charakterystycznej dla miejskiego budownictwa mieszkalnego 4 ćw. XIX w., o zachowanych wysokich wartościach zabytkowych. Jeden z nielicznych domów w obrębie układu staromiejskiego dokumentujących istnienie historycznej zabudowy ulicy, współcześnie zabudowanej domami w miejscu zniszczonych przedwojennych kamienic.

Mapy / ikonografia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt o zachowanej historycznej bryle, podziałach i kompozycji elewacji frontowej z tynkarskim detalem. Zachowany pierwotny układ osi, z częściowo przebudowanym parterem. Stolarki okien współczesne, o jednolitych podziałach, zgodnych z historycznymi. Zachowane jedno cenne okno oryginalne, ze słupkiem w formie pilastra tokańskiego.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu.

Obowiązuje zachowanie:

historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków